

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Žižkova Lanškroun

Žižkova 365, 563 01 Lanškroun

Identifikátor školy: 600 103 382

Termín konání orientační inspekce: 6. - 8. listopadu 2001

Čj.	105 293/01-401
Signatura	oj5av104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále MŠ) se nachází ve starší rozlehlé, renovované budově, která je majetkem Města Lanškroun. Má tři třídy, z toho jednu speciální pro vady řeči. MŠ ke své činnosti využívá prostory v přízemí a v 1. patře. Školní jídelna, která je její součástí, je umístěna v suterénu. V budově se dále nachází soukromý byt (2. patro), v přízemí má 2 místnosti pronajaty Pedagogicko-psychologická poradna (dále PPP) z Ústí nad Orlicí. V tomto školním roce je zapsáno 59 dětí, z toho 12 ve speciální třídě. Hospitační činnost proběhla ve všech třídách.

MŠ není právním subjektem. Zřizovací listina z 12. prosince 1995 není aktualizována dle současných právních předpisů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené činnosti

Vzdělávací činnost MŠ vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy, čj. 33 483/83-201. Učitelky plánují vzdělávací činnost, zpracovávají krátkodobé, týdenní tematické programy. Jejich náměty a okruhy jsou vypracovány na celý školní rok, jsou jednotné pro všechny třídy. Učitelky mají možnost jejich obměny. Téma programu je voleno v souvislosti s ročním obdobím, kulturními tradicemi, plánovanými i aktuálními událostmi v životě školy. Vzdělávací složky jsou v programech zahrnuty rovnoměrně. Jejich obsah však není propracován tak, aby tvořil kompaktní celek. Není zřetelná provázanost jednotlivých činností na základě přirozených souvislostí a vztahů.

Učitelky v MŠ splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve speciální třídě pracuje učitelka s vysokoškolským vzděláním v oboru logopedie a surdopedie, druhou pedagogickou pracovníci je ředitelka, která absolvovala kurz pro vzdělávání logopedických pracovníků. Délka praxe učitelek se pohybuje v rozmezí od 11 let až po 34 let. Jejich odborné a pedagogické dovednosti pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávacího procesu.

Prostorové podmínky tříd jsou vzhledem k počtu dětí a realizovanému vzdělávacímu programu příznivé. Třídy se nacházejí v 1. patře blízko sebe, což umožňuje rozvíjet vzájemné kontakty mezi všemi třídami a upevňovat společenství všech dětí. Vybavení učebními pomůckami pro všechny vzdělávací složky je dostatečné. V loňském školním roce byla v objektu MŠ nově zřízena tělocvična, která je denně využívána.

Organizaci činností v MŠ formálně vymezuje režim dne. V dopoledním čase je rozvržen do širších, časově-organizačních bloků, čímž jsou vytvořeny podmínky pro realizaci pružného a variabilního denního programu. Tato možnost však byla ve III. třídě využita minimálně. Činnosti zde probíhaly v pevných časových úsecích. Přebíhaly řízené činnosti, kterých se účastnil vždy celý kolektiv. V ostatních třídách byly řízené a spontánní činnosti v rovnováze. Podmínky pro realizaci pitného režimu jsou vytvořeny. V průběhu inspekční činnosti byl nápoj ve III. třídě k dispozici až před pobytem venku. Nebyl cíleně vytvářen návyk průběžného pití. Ve všech prostorách budovy je udržována čistota. Celý interiér budovy - včetně vstupních prostor, širokého schodiště, sloupoví aj. - vzbuzuje příjemné uklidňující pocity a dojmy. Vkusná a nápaditá výzdoba mu dodává útulnost a milou atmosféru.

Organizace řízených činností měla v jednotlivých třídách různý průběh. Učitelky využily individuálních, skupinových a frontálních forem práce, které průběžně střídaly. Ve III. třídě byly voleny pouze frontální. Ke zklidnění dětí po spontánních činnostech a k jejich přivítání probíhal ve II. a III. třídě ranní komunitní kruh. Dětem byl současně nastíněn program dne, ke

kterému se mohly vyjadřovat, vznášet další návrhy. Výsledkem byla společná domluva. Ve speciální třídě byl navíc spojen s gymnastikou mluvidel a s opakováním dříve získaných poznatků. Na všechny činnosti měly učitelky připravené pomůcky, které mimo jiné využily i k poutavé motivaci. Dokázaly získat zájem dětí, zřetelně a přiměřeně vysvětlit úkol a při jeho plnění poskytovat dětem oporu a povzbuzení. V hudebních a pracovních činnostech byly děti aktivně zapojeny, vyjadřovaly radost a uspokojení. Statický průběh měla činnost z matematických představ doplněná procvičováním grafických cviků. Děti plnily úkoly dle pokynů učitelky, ale bez vnitřní spoluúčasti. Učitelka sice byla s dětmi stále v kontaktu, udržovala jejich pozornost otázkami, ale pro tuto činnost nebyly vytvořeny vhodné podmínky - málo místa, prostoje a čekání než všechny děti splní úkol. Řízená odborná činnost (fixace již vyvozených hlásek) ve speciální třídě probíhala individuálně, v krátkých časových intervalech, ale intenzivně. Součástí denního programu byly ve všech třídách tělovýchovné aktivity. V I. a II. třídě plnily zdravotní i relaxační cíl. Cvičení zde byla dynamická a uvolněná, byla zvolena přiměřená zátěž pro dětský organismus. Ve III. třídě bylo realizováno cvičení v rámci projektu „Poznej a pomoz“, které mělo klidný, nevzrušující průběh. Děti cvičily spíše odevzdaně. Ke konci cvičení byla na nich znát psychická únava. Jednou z příčin bylo to, že cvičení bylo nepřiměřeně dlouhé (50 minut) a navíc zařazené po bloku řízených činností.

Spontánní činnosti

Cíle pro spontánní činnosti jsou obecně stanoveny v Ročním plánu školy pro školní rok 2001/2002 (dále roční plán), v tematických programech jsou konkretizovány jen sporadicky.

Vnitřní uspořádání tříd je funkční, vychází z potřeb dětí. Ve třídách jsou vytvořeny námětové kouty, hračky jsou umístěny tak, že jsou dětem volně přístupné. Hraček, stavebnic a dětských knih má škola dostatek. Z hlediska sortimentu jsou zastoupeny především drobné stavebnice, chybí konstruktivní stavebnice větších rozměrů. Veškeré vybavení je pravidelně doplňováno a obměňováno.

Ve třídách byla pohodová atmosféra. Učitelky se s každým dítětem přivítaly, navázaly úzký kontakt, z kterého se zpravidla vyvinula neformální komunikace. Učitelky dokázaly naslouchat, projevovaly zájem o dětská sdělení a názory, přirozeně podporovaly volné vyjadřování dětí. Při spontánních činnostech byly projevy dětí klidné, mírné. Převažovaly hry ve skupinách. Děti dokázaly rozvíjet námětovou hru, pracovat s knihou, vyprávět obsah pohádek aj. Ke hrám využívaly celého prostoru třídy, měly možnost volby hry i hračky. Pro spontánní činnosti však byl ve III. třídě vytvořen nedostatečný časový prostor.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování vzdělávacích činností je průměrné.

Personální a materiální podmínky jsou velmi dobré, psychohygienické jsou průměrné.

Organizace, formy a metody řízených činností byly průměrné, u spontánních velmi dobré.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace řízených a spontánních činností byly velmi dobré.

Celková kvalita vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka má zpracován roční plán práce. Dílčím podkladem při jeho tvorbě se stala Analýza výchovně vzdělávací práce MŠ za školní rok 2000/2001. Hodnocení je však provedeno pouze částečně. Analyzovány jsou především podmínky vzdělávací činnosti. Jak se podařilo naplnit vlastní záměr je zmíněno jen okrajově. Škola má zpracovanou koncepci dlouhodobého rozvoje školy. Pro školní rok 2001/2002 jsou v ročním plánu stanoveny vzdělávací cíle, které spíše vymezují obecné zásady a principy pedagogické práce a mají trvalý charakter. Jsou stanoveny i úkoly se střednědobou platností, nejsou však určeny prostředky realizace. Ke kontrole plnění plánovaných cílů a úkolů jsou stanoveny kontrolních mechanismy.

Organizování

MŠ zabezpečuje celodenní provoz od 6:30 do 16:00 h. V MŠ pracuje 6 pedagogických pracovníků na celý pracovní úvazek. Ředitelka byla do funkce jmenována k 15. říjnu 1993 na základě výsledků konkurzního řízení.

Základními dokumenty určujícími organizaci MŠ jsou vnitřní řád pro personál a vnitřní řád pro rodiče. Vnitřní řád pro personál stanovuje pravidla provozu a povinnosti pracovníků. Ty jsou dále konkretizovány v pracovních náplních. Vnitřní řád pro rodiče, vedle základních informací o provozu, stanovuje v obecné rovině pravidla vzájemné kooperace MŠ a rodičů. Podrobnější informace včetně seznámení se vzdělávacím programem školy, s plánovanými akcemi pro daný školní rok získávají rodiče na úvodní třídní schůzce. Úzké kontakty s rodiči jsou rozvíjeny při každodenním setkávání a při společných oslavách (mikulášská nadílka, karneval, veselá olympiáda aj.). Rodiče se iniciativně podílí na úpravě a úklidu zahrady.

Škola každoročně organizuje pro nejstarší děti plavecký kurz. Po celý rok zajišťuje docházku dětí do pěveckého souboru Motýlek při MŠ Wolkerova Lanškroun. Dětem s vadami řeči umístěných v běžných třídách je poskytována učitelkami ze speciální třídy logopedická péče. K odborným konzultacím využívají přítomnost pracovnice PPP v budově školy. MŠ se pravidelně účastní výtvarných soutěží pořádaných městskou knihovnou. O své pestré činnosti informuje širokou veřejnost v místním zpravodaji.

V MŠ byla provedena kontrola dokladů týkajících se přijímacího řízení, tj. přihláška k zápisu do předškolního zařízení, rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení, evidenční list dítěte, pověření osob k převzetí dítěte. Povinnou dokumentaci MŠ vede v souladu s § 45b odst. 1a zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Evidenční listy byly porovnány s docházkou v měsíci září a říjen a s výkazem o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2001. Počty dětí souhlasí, kapacita není překročena.

Osobní ochranné pracovní prostředky jsou vydávány dle Příkazu č. 3/2001 přednosta Okresního úřadu Ústí nad Orlicí, kterým se vydává směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků ze dne 18. dubna 2001. Evidence je vedena na osobních kartách, ve kterých je uveden datum převzetí, název, cena a množství. Převzetí stvrzuje zaměstnanec na kartě svým podpisem.

Zdravotní způsobilost zaměstnanců není řešena formou závodní preventivní péče. Zaměstnanci mají obvodní lékaře dle svého bydliště. Každý zaměstnanec má založen osobní list lékařských prohlídek, kde je uveden datum vstupní prohlídky i prohlídek preventivních.

Pracovní a školní úrazy jsou evidovány v knize úrazů. Ve školním roce 2000/2001 byl jeden pracovní úraz učnice v kuchyni. Jednalo se o lehký úraz, který byl pouze zaevidován. Nebyla pracovní neschopnost, a proto nebylo provedeno ani hlášení o úraze. Úraz dětí nebyl žádný.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení kolektivu ředitelka uplatňuje kooperativní styl. Vzájemné vztahy rozvíjí na základě důvěry a odpovědnosti. Pro pracovní motivaci využívá jak verbálních ocenění, tak finančních pobídek na základě stanovených kritérií osobního hodnocení. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, v ročním plánu stanovila formy jeho realizaci. Vytváří podmínky k tomu, aby se učitelky mohly pravidelně účastnit vzdělávacích seminářů. S novými poznatky je vždy seznámen celý pedagogický kolektiv, na pedagogických poradách se o nich diskutuje.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly vzdělávací činnosti je součástí ročního plánu. Jeho cíle sledují plnění stanovených pedagogických záměrů. Z prostředků kontroly jsou využívány hospitace, rozbor výsledků prací dětí, rozhovory s učitelkami a kontrola pedagogické dokumentace. Z hospitací jsou vedeny záznamy. Jejich závěry však obsahují pouze pozitivní motivaci pro učitelky, nikoliv rozbor a východiska pro další vzdělávací činnosti. Kontrola provozu probíhá namátkově. Každodenní přítomnost ředitelky v zařízení a kontakt se všemi pracovníci jí poskytuje dostatek informací o stavu provozu i o kvalitě prováděných provozních činností. Případné nedostatky řeší okamžitě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání ve sledovaných jevech - plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy - jsou velmi dobré.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ JÍDELNY

Školní jídelna (dále jen ŠJ) je součástí MŠ s kapacitou 70 jídel. Jídelna slouží pouze potřebám MŠ. Dle statistického výkazu V 17 - 01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. říjnu 2001 bylo zapsáno ke stravování 59 dětí a 10 zaměstnanců školy.

HODNOCENÍ PODMÍNEK A ORGANIZACE STRAVOVÁNÍ

Školní kuchyň je umístěna v suterénu budovy MŠ. Je prostorná, ale s malými okny, velmi tmavá, nedostatečně větratelná. Po celou pracovní dobu, bez ohledu na roční období, se používá umělé osvětlení. Z vlhkých zdí neustále opadáva omítka, podlahu pokrývá stará, poškozená a studená dlažba. Na konci kuchyně je hrubá přípravná, která není stavebně oddělena. Je vybavena škrabkou na brambory a dvoudílným dřezem na mytí černého nádobí. Hrubá přípravná nemá návaznost na sklad brambor a zeleniny. Odpadky, které vznikají při čištění brambor a zeleniny se vynášejí přes celou pracovní část kuchyně. V kuchyni není k dispozici umyvadlo na mytí rukou. Nábytek je staršího data, místy poškozený. Jsou zde dvě lednice (jedna na uskladnění vajec a druhá na mléko a mléčné výrobky). Je patrná snaha provádět průběžnou inovaci kuchyňského nádobí. V blízkosti kuchyně jsou sklady, (jeden na kompoty a sterilované výrobky, druhý na uskladnění zeleniny a brambor), které mají rovněž vlhké zdi s opadávající omítkou a poškozený povrch podlahy. Veškeré uvařené jídlo vynášejí kuchařky ze suterénu do přízemí po schodech, kde je v kuchyňce rozdělují a vydávají do jídelen - I. třída má samostatnou jídelnu, II. a III. třída společnou. Při expedici horkých pokrmů hrozí kuchařkám nebezpečí úrazu opařením. Děti stolují pod dohledem učitelek.

Za chod ŠJ odpovídá vedoucí s pracovním úvazkem v délce 0,5. Stravu připravují dvě

kuchařky. Jídelní lístky jsou sestaveny na týden dopředu a vyvěšeny v šatnách dětí.

Ke své práci mají pracovnice kuchyně ztížené podmínky. Je nutné vypracovat opatření k odstranění rizik při nošení jídel. Jinak je provoz ŠJ plynulý, uvařené jídlo je ve stanovený čas rychle rozdáno, teplota pokrmů zůstává zachována.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Strava je připravována dle používaných receptur pro školní stravování. Nezařazují se zakázané potraviny. Jídelní lístky sestavuje vedoucí na týden dopředu. Nejsou stereotypní, jídla se během měsíce neopakují. Denně je zařazeno ovoce a zelenina, používají se potraviny jako např. pohanka, sojové boby, jáhly, atd. Mléko je podáváno každý den v různých formách. Spotřební koš je zpracováván programem v počítači. Je nutné snížit měsíční spotřebu tuků, která je značně vysoká (143,7 %). Při přípravě stravy je postupováno dle technologických postupů, které jsou součástí používaných receptur.

Normovaný náklad na potraviny je na výdejkách potravin porovnáván s cenou skutečně vydaných potravin denně a zároveň od počátku roku. Hospodaření s finančními prostředky strávníků za kalendářní rok 2000 bylo vyrovnané. Finanční normativ pro děti (přesnídávka, oběd a svačina) činí 25,--Kč, což je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Hodnocení hygieny stravovacích služeb

Pracovnice ŠJ předložily zdravotní průkazy. Úklid pracoviště a dalších prostor je prováděn průběžně. Kuchařky měly čistý pracovní oděv. Pracovní plochy, náčiní a pomůcky jsou odděleny podle charakteru potravin nebo činností. Čistící prostředky jsou uloženy v samostatné skříňce. Kuchyňské zbytky jsou denně odváženy odběratelem. Občanský a pracovní oděv je ukládán odděleně.

Okresní hygienická stanice Ústí nad Orlicí provedla dne 1. listopadu 2001 kontrolu stravovacího provozu dle vyhlášky MZ č. 107/2001Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných. Zjištěné nedostatky budou řešeny se zřizovatelem.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Stravné je vybíráno v hotovosti zpětně. Evidence strávníků je přehledně vedena podle tříd v záznamech stravovaných osob a poplatků. Záznamy obsahují veškeré náležitosti.

Výdejky potravin a skladová evidence nebyly předloženy ke kontrole z důvodu zpracovávání mimo pracoviště na vlastním počítači.

Závěr

Školní jídelna zařazuje do jídelních lístků kvalitní a pestrá jídla. Technologické postupy jsou dodržovány. Příčinou většiny zjištěných nedostatků je špatný technický stav kuchyně a ztížené podmínky při distribuci hotových pokrmů a nápojů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu v Ústí nad Orlicí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 26. března 1996, čj. 38/96-Ži-02
2. Zřizovací listina MŠ Žižkova Lanškroun z 12. prosince 1995
3. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – poslední aktualizace k 24. listopadu 2000

4. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí ve třídě z 2. září 1999
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2001
6. Roční plán školy pro školní rok 2001/2002, včetně Analýzy výchovně vzdělávací práce za šk. rok 2000/2001
7. Týdenní tematické programy - všech tříd
8. Přehled výchovné práce - všech tříd
9. Denní režim MŠ
10. Evidence dětí - přihlášky k zápisu do předškolního zařízení, evidenční listy, rozhodnutí ředitelky MŠ o zařazení do předškolního zařízení, přehled docházky, rozhodnutí Města Lanškroun o umístění do mateřské školy, pověření osob k převzetí dítěte
11. Personální dokumentace, pracovní náplně, kriteria osobního hodnocení
12. Osobní karty zaměstnanců
13. Osobní listy lékařských prohlídek zaměstnanců
14. Vnitřní řád MŠ pro personál
15. Vnitřní řád MŠ pro rodiče
16. Záznamy z pedagogických a provozních porad - školní rok 2000/2001 a 2001/2002
17. Zápisy z hospitací - školní rok 2000/2001 a 2001/2002
18. Inspekční zpráva O-10-05/9697-515
19. Příkaz č. 3/2001 přednosta OkÚ, kterým se vydává směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků ze dne 18. dubna 2001
20. Kniha úrazů
21. Výkaz V 17- 01 o společném stravování dětí a mládeže k 15. říjnu 2001
22. Spotřební koš - září 2001
23. Měsíční hlášení - září 2001
24. Jídelní lístky říjen 2001
25. Záznamy stravovaných osob a poplatků za říjen 2001
26. Zdravotní průkazy pracovníků ŠJ
27. Protokol Okresní hygienické stanice Ústí nad Orlicí ze dne 1. listopadu 2001

ZÁVĚR

Poslední orientační inspekce se uskutečnila v mateřské škole dne 4. prosince 1996, inspekční zpráva čj. O-10-05/9697-515. MŠ si stále udržuje vysokou estetickou a kulturní úroveň (s výjimkou školní kuchyně). Rozšířila své prostory, získala nové místnosti po Základní umělecké škole Lanškroun (výtvarný obor), která se z budovy odstěhovala. V návaznosti na minulá inspekční zjištění nastal pozitivní posun v oblasti plánování a kontroly. Je formulována dlouhodobá koncepce rozvoje školy, proces plánování je provázán s kontrolními mechanismy. Přesto zde ještě zůstávají dílčí rezervy především v absenci funkční analýzy.

Na základě zjištěných skutečností je průběh vzdělávání v mateřské škole hodnocen velmi dobře. Podmínky vzdělávání mají též velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Břízová Jar., v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Růžena Zářecká	
	Jitka Chalupníková	

V Ústí nad Orlicí dne 15. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Eva Bernášková

Bernášková Eva, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Pardubice	2001-12-20	105 333/01-401
Zřizovatel	2001-12-20	105 334/01-401

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.